

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	109
Land:	Gaza/Vestbredden
Kilde:	Institut for arbejdslivs- og velfærdsforskning (FAFO)
Titel:	"Tvangsrekruttering i Palæstina"
Udgivet:	30. november 2007
Optaget på baggrundsmaterialet:	22. januar 2008

30.11.2007

Tvangsrekruttering i Palestina

Av Gro Hasselknippe

Rapport til Landinfo

Tvangsrekruttering i Palestina

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	1
Innledning	1
Få tegn på tvungen deltakelse i militære grupper	2
Rekruttering til israelsk etterretning	2
Rekruttering til palestinske militære grupper	2
Verving til de nasjonale styrkene	3
Motiver for rekruttering til militære grupper	4
Sammenfatning	4
Kilder	5

Innledning

Denne rapporten er utarbeidet som resultat av at UDI har bedt Landinfo om å komme med en oppdatering rundt tvangsrekruttering i forhold til det som ligger på landdatabasen.

Det finnes en rekke militære grupper i Palestina. Noen av dem er direkte knyttet til de politiske partiene, enkelte er bare løselig tilknyttet partiene, mens andre er uavhengig av partistrukturen.

De palestinske selvstyremyndighetene (PA) kontrollerer Nasjonalgarden ("Presidential guard") og sikkerhetsstyrkene ("Preventive security"). Etter at Hamas kom til makten har konflikten om kontroll med styrkene økt. Konflikten går på hvorvidt kontrollen skal ligge under presidenten eller statsministeren. I prinsippet skal regjeringen ha myndighet over sikkerhetsstyrken, men dette har i Hamas regjeringstid ikke vært mulig siden styrkene hovedsakelig består av Fatah-lojalister som ikke tar ordre fra Hamas. Som en konsekvens opprettet Hamas sin egen sikkerhetsstyrke ("Executive forces") i 2006.

Følgende grupper av politi og soldater kan altså regnes som en del av det offentlige apparatet; Nasjonalgarden/Presidentgarden, PAs sikkerhetsstyrker, etterretningen ("Mukhabarat"), politiet og Hamas sikkerhetsstyrker. De fire første gruppene lønnes av PA, mens Hamas styrke, som kun opererer i Gaza, lønnes av Hamas. Politietjenestemenn ansatt av PA, lønnes av PA, mens de som er ansatt av Hamas i Gaza, mottar lønn fra Hamas.

Forruten disse offentlige tjenestemennene, har Hamas og Fatah hver sin militære fløy som opererer selvstendig, men med støtte fra sine respektive partier. Izz al Din Al Qassam-brigaden er tilknyttet og lønnet av Hamas mens Al Aqsa-brigaden er løselig tilknyttet Fatah og lønnet av PA.

Av andre militære enheter som er knyttet til politiske partier kan nevnes Abu Ali Mustafa-brigaden som er underlagt Folkefronten for palestinsk frigjøring (PFLP) og Al Quds-brigaden som kontrolleres av "Palestinian Islamic Jihad" (PIJ). I tillegg finnes militære grupper knyttet til klaner, slik som "Army of Islam", samt Al Nasser Salaheddi-brigaden som tilhører "Popular Resistance Committees" - begge gruppene er islamistiske og opererer i Gaza.

Få tegn på tvungen deltakelse i militære grupper

Etter en gjennomgang av en rekke relevante kilder¹, samt litteratursøk og samtaler med palestinere, har det ikke vært mulig å finne dokumentasjon om tvungen rekruttering til noen av de nevnte militære gruppene. Lederen for Palestinian Human Rights Monitoring Group, Bassem Eid, sa i et intervju med en av Fafos medarbeidere i Jerusalem at det ikke finnes tvungen rekruttering i Palestina. "Det skrives ikke om dette, fordi det ikke eksisterer", var hans utsagn. Han mente at de som eventuelt brukte dette som årsak i forbindelse med asylsøknader løy.

Rekruttering til israelsk etterretning

Flere palestinske barn har imidlertid i en undersøkelse utført i 2003² fortalt at de har blitt tvunget til å utføre oppdrag eller innhente informasjon for den israelske etterretningen (Koalisjonen for stopp i bruken av barnesoldater 2004: 312). I følge studien hadde 60% av barna blitt utsatt for tortur eller på annen måte blitt tvunget til å samarbeide med israelerne. I belønning for informasjon, kunne barna (evt. nære familiemedlemmer) blant annet oppnå innpass og arbeidstillatelse i Israel. Personer som nektet å samarbeide kunne bli utsatt for trusler. En gutt rapporterte at han ble fotografert i en situasjon der en av de israelske etterretningsoffiserene omfavnet ham. Da de truet med å publisere bildet, ga han etter for presset og ble angiver. Det er grunn til å anta at også voksne palestinere utsettes for slike metoder, men det er vanskelig å si noe om omfanget da dette ikke rapporteres og registreres. Skal en dømme ut fra israelernes presisjon i angrep på etterlyste personer i de palestinske områdene, er det nærliggende å tro at de får lokal assistanse, men om kollaboratørene er tvunget til samarbeid eller ikke, kan vi ikke si noe om.

Rekruttering til palestinske militære grupper

Det har vært vanskelig å finne liknende historier som den referert til i studien overfor om rekruttering til palestinske militære grupper. Da Det kanadiske rådet for immigrasjon og flyktninger "(Immigration and Refugee Board of Canada)" søkte informasjon om rekruttering til Det muslimske brorskap i Jordan, ble det konkludert med at det ikke fantes tegn til tvangsrekruttering³. Rapporten hevdet at Brorskapet praktiserer en "myk" form for rekruttering i kulturelle og religiøse miljøer snarere enn en "hard" rekruttering i Al Qaeda stil. Det er grunn til å anta at rekrutteringsformen er ganske lik i Palestina. For palestinernes del er kampen mot okkupasjonsmakten og religiøs tro på hellig krig

¹ Gjennomgang av nettsidene til Palestine Centre for Human Rights, Palestinian Human Rights Monitoring Group (PHRMG), Al-Haq, og Mezan. Intervju med lederen for PHRMG, Bassem Eid 16/11 2007, og samtale med Roula El-Rifai fra kanadiske IDRC 29/11 2007.

² Survey av tidligere barnefanger utført av "Defence For Children International - Palestine Section" (DCI-PS).

³ Immigration and Refugee Council of Canada, "Responses to Information Requests", 9/2 2007, <http://www.irb-cisr.gc.ca/en/research/rir/?action=record.viewrec&gotorec=450898>

viktige drivkrefter for deltakelse i militære enheter, og det er ingen ting som tyder på at militsene sliter med å tiltrekke seg kampklare unge menn. På Izz el Din Al Qassams Internettsider ligger en liste over gruppens martyrer⁴. I personalkarakteristikken av martyrene viser det seg at de fleste av dem vervet seg i tenårene og at de ventet mer eller mindre tålmodig i flere år på å få lov til å delta i militære aksjoner. Det legges vekt på at de skal være mentalt forberedt.

Villigheten til å delta i militære grupper bekreftes av en leder i Al Qassam-brigaden som i et intervju med Nasra Hassan har uttalt at det er lett å plukke opp ungdom som ønsker å oppnå martyrdom. Problemet, mente han, var snarere det motsatte, nemlig å holde hordene av hevnløstne personer som insisterer på å bli selvmordsbombere unna (Moghadam: 71).

Koalisjonen for stopp i bruken av barnesoldater kom i 2004 ut med en rapport der de dokumenterte at ni av selvmordsaksjonene som ble gjennomført mellom 2002 og 2004 var utført av mindreårige⁵. Rapporten konkluderte imidlertid med at det ikke var tegn på systematisk tvangsrekruttering av mindreårige til militære grupper (Koalisjonen for stopp i bruken av barnesoldater: 313). De barna som hadde blitt rekruttert hevdet at det skjedde frivillig og at det lå økonomiske motiver bak. Kun i få tilfeller ble det avdekket at barn ble lurt og overtalt til å verve seg.

Forsker en Assaf Moghadam har studert hva som er selvmordsbombernes motiver og han argumenterer for at det er flere momenter som spiller inn. Han hevder at motivene kan være religiøse, personlig vinning (evig liv i paradiset, forlatelse for sine synder, egen og familiens ære, økonomisk gevinst for familien, hevn), nasjonalistiske (frigjøring av Palestina), økonomiske (dårlig økonomiske kår og arbeidsledighet gjør at mange mister håpet om bedret livssituasjon og derfor føler at de ikke har noe å tape), og til slutt sosiologiske (religionen fyller et vakuum for ungdom som ikke lenger er barn men heller ikke voksne – de lar seg lett influere av religiøse ledere. De ser ingen fremtid i dagens Palestina, og kan derfor like gjerne ofre seg i kampen for nasjonal frigjøring). (Moghadam 2003: 76). Det finnes nyere studier av selvmordsbombere som underbygger Moghadams argumenter⁶.

Det har ikke vært mulig å finne informasjon om lignende studier av medlemmer i militære grupper som ikke nødvendigvis har vervet seg som selvmordsbombere, men en studie som sammenligner personlighetene til selvmordsbombere med aktivister som har sittet i israelske fengsel viser at de førstnevnte i hovedsak har lengre erfaring med militant virksomhet, har religiøs studiebakgrunn, er fattige og at de er noe eldre enn de innsatte (Weinberg, Pedahzur og Canetti-Nisim: 143). Dette taler imot teorier om at den typiske selvmordsbomber er ung og uerfaren.

Verving til de nasjonale styrkene

Når det gjelder verving til de nasjonale styrkene underlagt PA, har heller ikke Koalisjonen for stopp i bruken av barnesoldater i den tidligere nevnte rapporten kunnet konstantere at barn har blitt brukt i situasjoner som innebærer bruk av våpen. Derimot refererer rapporten til ubekreftet dokumentasjon om at barn har blitt brukt til etterretning, hvilket bryter med PAs lovgivning som krever at alle offentlig ansatte må ha fylt 18 år (Koalisjonen for å stoppe bruken av barnesoldater: 313). Det har ikke vært mulig å frembringe ytterligere informasjon om dette.

⁴ Ezzedin Al Qassam Brigades Information Office, <http://www.alqassam.ps/english/?action=>

⁵ "2004 Global Report on the Use of Child Soldiers", http://www.child-soldiers.org/document_get.php?id=966

⁶ Leonard Weinberg, Ami Pedahzur og Daphna Canetti-Nisim: 'The Social and Religious Characteristics of Suicide Bombers and Their Victims', *Terrorism and Political Violence*, Vol. 15, No. 3 (Høst 2003). Jim Winkates: 'Suicide Terrorism: Martyrdom for Organizational Objectives', *Journal of Third World Studies*, Vol 23, No 1, (Vår 2006).

Motiver for rekruttering til militære grupper

De ulike palestinske fraksjonenes militære grupper har ved ulike anledninger uttalt at de tar avstand fra å bruke mindreårige i kamphandlinger. På tross av dette har flere barn utført selvmordsbombing som referert over.

Flere av de militære gruppene utgår fra islamistiske miljøer, og for disse gruppene er det naturlig å anta at moskeene har en viss påvirkningskraft når det gjelder rekruttering. I følge samtale med en nær medarbeider i Gaza som selv ber jevnlig i moskeen, har imamene etter starten på den andre Intifadaen brukt fredagsbønnen til å oppfordre til hellig krig og martyrdom. Han forteller videre at det religiøse aspektet og koranens tekster var mye viktigere i prekenen før september 2000 enn de er nå. For religiøse mennesker kan det være en drivkraft at imamen oppfordrer til å ta del i den væpnede kampen mot okkupasjonsmakten da imamene er høyt respekterte personer. Etter Hamas maktovertakelse i Gaza i juni i år, har enkelte imamer også brukt fredagsbønnen til å agitere for bekjempelse av det de anser som kollaboratører internt – altså i PA og Fatah. En må anta at også andre miljøer enn det strengt religiøse, nemlig politiske grupperinger, også bidrar til å påvirke folk i retning av å delta i militante aksjoner.

Det er grunn til å tro at mange av de samme motivene som ligger til grunn for valget om å bli selvmordsbomber også gjelder for deltakelse i militante grupper og de nasjonale sikkerhetsstyrkene, nemlig religiøs overbevisning, hevn, nasjonale aspirasjoner for å nevne noen. Et motiv som antakelig har blitt mer utbredt i løpet av de siste årene er det økonomiske. I og med at de militante gruppene og de nasjonale sikkerhetsstyrkene betaler lønn til sine medlemmer, er dette i seg selv et sterkt incentiv i et område med høy arbeidsledighet og fattigdom. I Gaza er deltakelse i militære grupper et jobbalternativ i et marked som ikke har mye annet å tilby.

Sammenfatning

Det er lite som tyder på at tvangsrekruttering er utbredt i Palestina. Det foreligger imidlertid dokumentasjon på at israelsk etterretning har forsøkt å tvinge barn til samarbeid. Det er grunn til å tro at også voksne palestinere kan utsettes for press fra israelerne, men det har ikke vært mulig å frembringe dokumentasjon da dette er svært sensitive opplysninger. Dessuten vil det være vanskelig å dokumentere hvorvidt samarbeid med israelsk etterretning og militære skjer på frivillig grunnlag eller via tvang.

Når det gjelder rekruttering til militære grupper i Palestina, er det ingenting som tyder på bruk av tvang. Hovedgrunnen til det er at det er stor frivillig pågang både til grupper tilknyttet islamistene og de mer sekulære gruppene. Incentivene til rekruttering er flere. Først og fremst er det motstandskampen mot Israel som trekker unge menn til militære grupper. De ønsker å bekjempe okkupasjonen for å oppnå et fritt Palestina, og i tillegg er mange drevet av hevn etter tap av nære familiemedlemmer. Hvilken gruppe en person velger å verve seg inn i kan avhenge av personens religiøse eller politiske overbevisning. Enkelte grupper er derimot klanstyrt og er ofte mer styrt av økonomiske motiver og ønske om kontroll over lokale områder. Sist men ikke minst er økonomiske incentiv en årsak til at flere verver seg. Spesielt er dette et viktig motiv i Gaza der mulighetene til annet arbeid er små.

Det er viktig å understreke at denne konklusjonen bygger på samtaler med palestinere i både privat og profesjonell sammenheng samt på det faktum at det ikke har vært mulig å finne kilder som hevder at tvangsrekruttering finner sted i Palestina. Nå skal det legges til at dette er et ømfintlig tema som det ikke er uproblematisk å dokumentere for de som eventuelt sitter inne med informasjon om at dette faktisk skjer, men fordi tilgangen på frivillige er så stor, er det ikke nødvendig med bruk av tvang. At

det derimot foregår gruppepress og påvirkning i lokalmiljøene, spesielt i moskeene, til å delta i motstandskampen, er høyst sannsynlig.

Kilder

Ezzedin AlQassam Brigades Information Office, <http://www.alqassam.ps/english/?action=>

Immigration and Refugee Council of Canada, "Responses to Information Requests", 9/2 2007, <http://www.irb-cisr.gc.ca/en/research/rir/?action=record.viewrec&gotorec=450898>

Mideast AFP ,30/3 2004, "Brother slams Palestinian militants for luring teenager into suicide mission".

Moghadam, Assaf, 2003, "Palestinian Suicide Terrorism in the Second Intifada: Motivations and Organizational Aspects", The Fletcher School of Law and Diplomacy, Tufts University, Medford, MA, USA, *Studies in Conflict & Terrorism*, 26:65–92, 2003

Weinberg, Leonard, Ami Pedahzur og Daphna Canetti-Nisim, 2003, "The Social and Religious Characteristics of Suicide Bombers and Their Victims", *Terrorism and Political Violence*, Vol. 15, No 3 (Høst 2003).

Gjennomgang av følgende nettsider:

Human Rights Watch, 16/11 2007, <http://hrw.org/>

Palestine Center for Human Rights, <http://www.pchrgaza.ps/index.html>

Palestinian Human Rights Monitoring Group, <http://www.phrmg.org/>

Al-Haq, <http://www.alhaq.org/>

Al Mezan Center for Human Rights, http://www.mezan.org/site_en/index.php

Intervju med:

Bassam Eid, leder for Palestinian Human Rights Monitoring Group, 16/11 2007 (av Fafomedarbeider Roula Haddad i Betlehem)

Roula El-Rifai, Senior Program Specialist, Middle East Special Initiatives, International Development Research Center (IDRC), 29/11 2007 (av Fafos midtøstenkoordinator Åge Arild Tiltne i Jordan)

Fafos medarbeidere i Gaza, Bethlehem og Jerusalem